

**ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА
НЧ „РАЗВИТИЕ-1869“- ВРАЦА ПРЕЗ 2022 год.**

=====

Читалищата са устойчиви културни институции, които имат специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията. И ако в епохата на българското възрождане ролята на читалището е била да консолидира и сплотява местните хора на базата на споделени ценности, традиции и визия за бъдещето, то днес, в съвременните условия на многообразна и динамична социокултурна и мултикултурна среда, запазвайки своята социална легитимност и гъвкавост, те са призвани да насърчават креативната социална промяна.

Мисията на Народно читалище „Развитие-1869“- Враца днес е да съхрани националната ни култура и идентичност в контекста на предизвикателствата на днешния ден – развити информационни технологии, модерни средства за комуникация и глобалното общуване. Превърнало се в привлекателен център за поколения таланти в областта на книгата, песента, музиката, балета, танцовото изкуство, днес нашите колективи и школи заемат достойно място в палитрата от многообразие на културни прояви в града, страната и чужбина.

За разлика от предишните няколко пандемични години, 2022 година беше наситена с дейност на библиотеката, художествено-творческите състави и школите по изкуства.

I. ОРГАНИЗАЦИОННА И СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ:

=====

През изминалата 2022 година читалището води редовен организационен живот, като са проведени заседания на Настоятелството на читалището на които са разгледани въпроси засягащи цялостната му дейност. Опазването на сградите и изпълнението на всички указания на инспекцията по труда и за пожарна безопасност бяха ежедневна грижа. Извършиха се неотложни ремонтни и технически дейности, касаещи поддръжката на материалния фонд. На ежемесечните заседания на читалищното настоятелство бяха взети решения за ремонтиране на част от помещенията в сградата, а именно склад, административен кабинет, прилежащи фойета/бивши гардеробни/ на първи и втори етаж, както и смяна на стелажите за книги в Читалня на библиотеката. След посочените ремонти читалището придоби съвсем съвременен облик.

Необходим е ремонт на заемната за възрастни и прилежащите хранилища на библиотеката, подовата настилка на Балетна зала, прилежащите помещения

на Камерна зала, както и външните стени на читалищната сграда: източната на ул. „Кетхудова“ и югозападната и северната, намиращи се в дворните части на читалището. Проблемен остава въпроса със сградата на Детската школа по изкуствата към читалището, за която е необходим е цялостен ремонт.

Пред колективите на читалището също стоят важни и неотложни задачи, които ръководството се опитва да реши със своя ограничен бюджет.

В Духовият оркестър е необходимо поетапно подмладяване на колектива, както и подмяна на някои амортизирани стари инструменти.

Пред АНПТ „Вратица“ стои въпроса с липсата на щатни музиканти и певци. Не е направен запис на музиката на всичките танци, които се играят от колектива. Необходимо е закупуването на репетиционно облекло и нови костюми. Основен проблем при смесен хор „Орфей“ си остава подмладяването на колектива и редовното посещение на репетициите.

Финансовото обезпечаване на читалището също е важен проблем пред читалищното ръководство, като издръжката и заплатите си остават най-ниските в цялостната сфера на културата. На основание Чл.26 от ЗНЧ през миналата година на базата на подписания договор за дейност, читалището получи от Община Враца 27 000 лв., което подпомогна дейността на съставите. Дарение в размер на 5000 лв. от АЕЦ „Козлодуй“ направи възможна подмяната на старите рафтове в Детски отдел на библиотеката и сега той е едно наистина приветливо място за най-малките ни читатели. Преместването на филиала на читалищната библиотека в кв. Младост в друго помещение с по-голям пътничкопоток доведе до привличане на нови читатели.

II. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ:

=====

През 2022 г. библиотеката при Народно читалище „Развитие - 1869" успя да преобрази своя облик и отговори на потребностите на гражданите като съвременен културен център.

Само за няколко месеца читалищната библиотека обнови филиала си в ж.к. „Младост“, „Читалнята“, „Детски отдел“ и пренареди залите за обслужване на читатели. През месец август на отчетната година филиалът на библиотеката намери своята нова локация. След няколко седмици усърдна работа бе преместен в сградата на бившата Пощенска станция на жилищния квартал. В края на лятото с нови стелажи и читателска зона нов облик бе и Читалнята. В началото на м. декември „Детски отдел“ посрещна своите първи посетители с изцяло обновен цветен интериор. Обзавеждането е на стойност 5 000 лв., дарение от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, гр. Козлодуй.

През изминалата година Читалищна библиотека реализира редица инициативи за насърчаване на четенето, отбелязване на бележити дати и годишнини, популяризиране на съвременните български автори, традиции и култура. Активно се включваше в читалищния живот и общоградски културни събития.

През 2022 година читателите на библиотеката замениха своя читателски билет с читателска карта. Информираха се за новите заглавия и предстоящите и

изминали събития освен на място и от сайта и Фейсбук страницата на читалище Развитие.

През отчетния период Читалищна библиотека срещна врачани с: Людмила Филипова, Йордан Славейков и сборника с разкази „Празнично семейство“, Искрен Красимиров и дебютната му книга „Да убиеш Ботев“, проф. Ангел Кунов и Николай Табаков.

В края на 2022 г. фондът на библиотеката наброява 112 459 библиотечни документа от всички отрасли на знанието. През отчетната година са постъпили 595 библиотечни документа на стойност 8 109.72 лв. от които 583 книги и 12 периодични издания. Набавените библиотечни документи са обработени технически, класифицирани, сигнирани, регистрирани в инвентарна книга и КДФ на Софт-Либ. Книгонабавянето се изпълнява ритмично, като приоритет е попълването на фонда с новоизлезли художествени заглавия и задоволяването потребностите на подрастващите в помощ на учебния процес. И през изминалата година библиотеката участва в конкурсна сесия, обявена от Министерство на културата, по програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“, която спечели. Новопостъпилите библиотечни документи по програмата са на стойност 3 948.61 лв. и ще бъдат обработени и достъпни за читателите в началото на 2023 г.

През 2022 година в Читалищна библиотека от дарения са постъпили 251 библиотечни документа на стойност 2965.33 лв. Библиотеката получи ценни речници като дарение от библиотеката на Главна Дирекция „Писмени преводи“ към Европейската Комисия, изд. „Ентусиаст“ чрез фондация „Детски книги“, изд. Кипо Прес, местни автори, читатели и граждани. С част от дарените книги са подменени 36 т. физически изхабени заглавия със същите в по-добро физическо състояние.

Абонаментът за 2022 година се състои от 12 заглавия, от които 3 списания и 8 вестници на стойност 1382.14 лв. През отчетната година библиотеката предостави абонамент от 6 вестници: „Държавен вестник“, „Телеграф“, „24 часа“, „Читалищен вестник“, регионалните „Конкурент“ и „Северозапад днес“ и 3 списания: „Къща и градина“, „Списание 8“ и детското сп. „Бърборино“. Ежегодно текущите издания на „Държавен вестник“ от предходната се *подвързват* в книжно тяло.

Съгласно заповед №21/24.02.2022 г. от г-жа Иванка Караиванова – Председател на читалището през отчетната година от фонда на библиотеката са отчислени 5 441 библиотечни документи на стойност 752.87 лв. по причина физически изхабени и повредени.

През 2022 г. Читалищна библиотека има 18 764 посещения. Раздадени са 66 937 библиотечни документи и са регистрирани 698 нови читатели.

Броят на справките, направени през годината е както следва: устни – 4 370; писмени – 10; търсене в автоматизираните БД и каталози 1 920.

През отчетната година все повече читатели се възползваха от услугата презапис по телефона и резервация на книги. Наблюдава повишен интерес към инициативите организирани от библиотеката и това се дължи на усилия, които полагат библиотекарите, както в ежедневната си работа, така и при подготовката на занятията. През годината са организирани общо 111 инициативи. Продължи традицията за колективни посещения на ученици за запознаване обслужването, справочните и информационни възможности на библиотеката и провеждането на открити уроци, интерактивни игри и занимателни работилници.

Изложби	2
Витрини по повод бележити дати и годишнини	24
Творчески вечери, срещи с автори, представяния	7
Беседи за ББЗ с разходка в библиотеката	22
Литературни четения	26
Представени презентации	8
Открити уроци, дискусии, образователни игри	18
Артистични работилница	25
Демонстрации, обучения	2
Конкурси	1
Участия в обучения, семинари	2
Кампании	2
Общо събития за 2022 г.	111

Бяха отбелязани бележити дати и годишнини:

- 100 години от рождението на Блага Димитрова българска писателка, поетеса и политик;
- 400 години от рождението на Жан Батист Молиер 9 френски драматург, майстор на комичната сатира;
- 220 години от рождението на Виктор Юго- френски поет, писател, драматург;
- 120 години от рождението на Джон Стайнбек- американски писател, драматург и есеист;
- 144 години от Освобождението на България от османско иго. Национален празник на Република България;

- Световен ден на здравето;
- Отбелязване на Денят на Европа;
- Откриване изложба на старопечатни и редки книги от фонда на библиотеката;
- Ден на Ботев и загиналите за свобода и независимостта на България;
- 172 години от рождението на Иван Вазов;
- 137 години от Съединението на България.

През 2022 г. се проведе 27-то издание на ученическия литературен конкурс „Емилия Александрова“. Участие в конкурса взеха 36 ученици от цялата страна, които писаха в разделите „Поезия“ и „Проза“, а наградите връчи зам.-кметът Александър Владимиров. Всички участници получиха диплом за участие.

С разходка из творчеството на Леда Милева, Астрид Линдгрен Джани Родари и Ханс Кристиан Андерсен, литературни загадки, интерактивни игри и четения Детския отдел на Читалищна библиотека се включи през 2022 г. в националната кампания Маратон на четенето. В инициативите за насърчаване на четенето се участваха ученици от началните училища в града. В рамките на Маратонът на четенето читалищната библиотека организира четене с младите творци от двата литературни клуба – „Ботевци“ и „Иноватори в действие“.

През месеците юли и август на изминалата година читалищната библиотека отново се впусна в летни приключения с дружината на „Сръчковците“. В партньорство с Етнографско-възрожденски комплекс „Свети Софроний Врачански“ детския отдел реализира редица интерактивни занимания, които запознаха участниците в лятната програма с българските традиции и култура. В занимателните работилници от програмата децата развиваха своето въображение и творчески умения, като изработваха различни модели от хартия. А в петъчните читални упражняваха своите читателски умения и артистичност с творчеството на любими детски автори.

В края на м. май на отчетната година читалищната библиотека нареди изложба от стари и редки книги от фонда си. В нея гражданите имаха възможност да видят издания на „L'Illustration“ - първият илюстриран вестник във Франция, издаван в Париж от 1843 до 1944 г., книги от края на 19 век, Биография на Христо Ботев от 1910 г., турски документи, свързани с Ботевата чета и снимка на останалите Ботеви четници, пред паметника на Ботев от 1896 г. Също и красиво изработена стара немска строителна енциклопедия както и книги за историята на Земята от 1898 г.

В седмицата, посветена на 1 ноември – Деня на народните будители чрез интерактивни занимания ученици от врачанските училища се запознаха с делата на солунските братя Кирил и Методий и първия новобългарски учебник „Рибен буквар“, както и с героичните и добри постъпки на родолюбиви дарители и прос-

ветители. В рамките на инициативите бяха отбелязани и 300 години от рождението на Паисий Хилендарски и 260 години от написването на „История славянобългарска“.

III. ДЕТСКА ШКОЛА ПО ИЗКУСТВАТА:

=====

През изминалата 2022 година Детската школа по изкуствата продължи дългогодишната традиция за издирване, обучаване и развиване на млади таланти от нашия град. През годината в школата се обучаваха 165 деца. Още в началото на годината - на 22.03.2022 г. възпитаниците от ДШИ взеха участие в организиран от Читалището пролетен концерт. В края на учебната година – на 30.05.2022 г. бе проведен заключителният годишен концерт. На 15.12.2022 г. се проведе коледен концерт на възпитаниците от ДШИ. Доста силна творческа година беше за Балетно студио „Арт“ с художествен ръководител Петя Христова. Имаха десетки участия в градски и областни събития. От всичките си участия във фестивали, талантливите балерини се завръщаха с куп награди. Ето някои от завоюваните награди на даровитите деца от Детска школа по изкуствата:

- ❖ Балетно студио "Арт" с 13 награди от Танцов фестивал Elite Dance Championship - 6 първи, 2 втори, 2 трети места, 2-ро и 8-мо място в соловите изпълнения, както и най-голямата награда Grant Prixe – Перник, 5-6.03.2022
- ❖ Александър Цолов - пианист от класа на Олга Младенова с първа награда от XI Международен фестивал за млади пианисти "Vivariano" – София, 8-10.04.2022
- ❖ Александър Цолов - пианист от класа на Олга Младенова с Първа награда от XVI Международен конкурс за млади изпълнители на класически музикални инструменти - Перник, 29.04.2022.
- ❖ Елица Стефанова – пианист, възпитаник на Олга Младенова с първа и специална награда в XVI Международен конкурс за млади изпълнители на класически музикални инструменти – Перник, 29.04.2022.
- ❖ Елица Стефанова –първо място и специална награда на фондация Schweizerisch Bulgarischer Kulturverein за посещение на майсторски клас в Швейцария от VI Международен конкурс за камерни ансамбли и соло изпълнители Боровец 2022.
- ❖ Участие на Балетно студио „Арт“ с худ. ръководител Петя Христова от участието в XVI ММФИ “Музите” - Созопол, 5-15.07.2022 със следните награди
 - *1 награда /отлично представяне за 1 възрастова група в Характерни танци
 - *1 награда/отлично представяне в 1 възрастова група в съвременни танци
 - *Грамота за особен принос в изграждането и формирането на културната ни идентичност чрез изкуство на Петя Христова
 - *Лауреат на II награда соло - Мериан Поповска в 1 възрастова група
 - *Лауреат на II награда дует Павела и Йордана Лазарови

- *Лауреат на III награда соло в 3 възрастова група - Лилия Петрова
- *Лауреат II награда в 1 възрастова група за Балетно студио „Арт“/Класически танци/
- *Лауреат на II награда в 2 възрастова група за Балетно студио „Арт“ /Народни танци/
- *Лауреат на III награда в 2 възрастова група за Балетно студио „Арт“/Класически танци/
- *Лауреат на III награда в 2 възрастова група за Балетно студио „Арт“/Класически танци/
- *Лауреат на III награда в 2 възрастова група за Балетно студио „Арт“/Съвременни танци/
- *Лауреат на III награда в 3 възрастова група за Балетно студио „Арт“/Класически танци/
- *Специална награда на организаторите на фестивала
- *Диплома в категория Народни танци за отлично представяне
- *Диплома в категория Съвременни танци за отлично представяне
- *Диплома в 3 възрастова група за категория Съвременни танци

❖ Участие на Балетно студио „Арт“ с худ. ръководител Петя Христова в XXXVI Международен фестивал на изкуствата “Утринна звезда” – Банско – 3-4.12.2022 и спечелени следните награди:

- *Специална награда на президента на фестивала -Ваучер 500 лв. за участие в МФИ “Утринна звезда”, Златни пясъци 2023
- * 1 място -Мини-Класически балет/Неокласика
- * 2 място-Мини-Модерна. Джаз. Контемпорари
- * 2 място -МиниТанцово шоу/Оpen
- * 2 място-Мини-Характерни танци
- * 2 място-3 върза дотам група-Модерна. Джаз. Контемпорари
- * 3 място-3 възрастова група Характерни танци
- * 3 място -3 възрастова група-Класически балет/Неокласика
- * 3 място дует -Йордана и Павела Лазарови
- * поощрителна награда соло -Мериан Поповска

IV. ДУХОВ ОРКЕСТЪР

=====

През изминалата 2022 година оркестъра под ръководството на диригента Бойчо Димов израсна, както в изпълнителско отношение, така и в качествено си развитие.

Духовият оркестър е един от съставите на Читалището, който участва цялостно във всички събития, годишнини, празници и чествания, организирани от Община Враца, Областна администрация, Военно формирование 54990, училища, детски градини и организации. В момента оркестъра наброява 22 музиканти заедно с диригента и е сравнително добре балансиран и окомплектован. Това дава възможност за включване на по широко обхванат репертоар, както на български хора и маршове, така също и класически произведения от нашата и

световна музикална съкровищница. Със своето прекрасно музициране и добре подбиран репертоар от диригента, оркестъра доказва при всяко свое изпълнение своя професионализъм и висок творчески заряд, радва нашата публика.

Духовите инструменти са деликатни и трябва да се поддържат и ремонтират. Визията на музикантите е не по-малко важна, за това бяха закупени нови ризи и нотни пултове, с които оркестъра има съвременна визия. В края на месец септември оркестъра взе участие в 39-ти Празник на духовата музика – Ботевград.

През 2022 година се навършиха 60 години от създаването на Духовия оркестър, 20 години под диригентството на Бойчо Димов и 100 годишнината от рождението на създателя на оркестъра – Димитър Асенов – Дидията и това беше отбелязано с концерт и коктейл.

За активното присъствие на оркестъра в обществения живот на града и отбелязаните годишнини Духовият оркестър беше удостоен от кмета на Община Враца с Награда „Вестител“.

V. ХУДОЖЕСТВЕНА САМОДЕЙНОСТ:

1. ПРЕДСТАВИТЕЛЕН АНСАМБЪЛ ЗА НАРОДНИ ПЕСНИ И ТАНЦИ „ВРАТИЦА”

=====

През изтеклата 2022 г. както всички формации на Читалището, така и Представителния ансамбъл за народни песни и танци „Вратица“ и Детската школа се зае с възстановяване на редовни репетиции и участия в концерти и фестивали. През месец май беше организирана лектория с ученици за запознаването им с българския фолклор“. Над 200 ученика от НУ "Св. Софроний Врачански" - Враца бяха гости на Читалището, за да се запознаят с българския фолклор. Георги Евденов – хореограф на АНПТ "Вратица" и част от танцьорите в едночасова лектория запознаха малките любопитковци с фолклорните области на България, спецификата на народните носии от всяка област, както и някои от народните инструменти, използвани за създаването на прекрасната българска фолклорна музика. Пролетния концерт на съставите при Читалището, проведен на 22.03.2022 г. беше закрит от АНПТ „Вратица“. Както всяка година по решение на читалищното настоятелство за танцьорите беше подсигурано участие в международен фестивал, като разходите бяха за сметка на Читалището. АНПТ „Вратица“ взе активно участие в културния живот на град Враца и областта. В началото на месец октомври беше назначен нов хореограф – Поля Петрова, след напускането на дългогодишния хореограф на АНПТ „Вратица“ и Детската школа - Ива Ценова. От новата творческа година групите към Детската школа започнаха да се разрастват и все повече деца да се завръщат към народните танци. Ето и някои от участията на талантливите танцьори.

❖ Участие празник за Лазаровден, организиран от Община Враца

- ❖ Концерт пред читалището по Проект „Култура в зелено“
- ❖ Участие в Девети фолклорен събор "Пръски от извора" – Враца, 21.04.2022
- ❖ Участие в Лятна академия "Лятна дъга 2022", част от дните на Международен фестивал на изкуствата "Лятна дъга". Награда за участие – диплом и статуетка – Китен, 25.08- 01.09.2022.
- ❖ Концерт на във Врачански есенен панаир
- ❖ Концерт на пл.„Хр. Ботев“ за 22.09.2022
- ❖ Концерт във Фестивал на изкуствата и занаятите-Козлодуй
- ❖ Концерт в Борован
- ❖ Концерт в Румъния по Проект „Култура в зелено“
- ❖ Участие в Коледен благотворителен търг за ремонт на акушеро-гинекологичното отделение на МБАЛ Христо Ботев", организиран от Обществен дарителски фонд За Враца

2. СМЕСЕН ХОР „ОРФЕЙ”

=====

През изминалата година редовните репетиции на Хор „Орфей” с диригент Бойчо Димов бе възстановена. На 22 март 2002 г. хорът взе участие с две изпълнения в Пролетен концерт на съставите при Читалището. На 16 юни 2022 г. беше проведен и годишен заключителен концерт на хора. От началото на новия творчески сезон - 15.09.2022 г. с решение на читалищното настоятелство за нов диригент на хора беше избран Момчил Томов. В репертоара до края на календарната година бяха заложени две нови песни, които бяха включени в програмата за коледния концерт през месец декември. Със средствата, отпуснати от Община Враца по чл. 26 а бяха закупени концертни нотни папки, което даде една цялостна завършеност на визията.

3. МЛАДЕЖКИ ХОР „РАЗВИТИЕ“

=====

През изминалата 2022 г. репертоара на Младежки хор с диригент Момчил Томов и корепетитор Олга Младенова беше разнообразен, както и съставът. Първата изява за годината беше участието на хора в съвместен пролетен концерт на съставите при Читалището. За младежите също бяха закупени концертни нотни папки, със средствата, отпуснати от Община Враца по чл. 26, брандирани с лого на хора. На 20 декември се проведе съвместен коледен концерт с Хор „Орфей, с което беше завършена коледната програма от концерти на НЧ „Развитие-1869“.

Основната ни цел е превръщането на родното читалище в съвременно средище на всички поколения българи и преди всичко на младото поколение, средище на художествено и научно творчество и самодейност, за развитие на любителското изкуство, краеведска дейност, фактор за патриотичното възпитание на младите

хора, за пълноценното оползотворяване на свободното време, за развитие на тяхната предприемчивост и инициативност.

Читалищното Настоятелство и екипът ще продължат да работят за разширяване на кръга от партньори и различни културни институти, НПО, учебни заведения, за привличане на нови приятели и разработване на проекти и програми, обезпечавачи материалната база и дейността на читалището. Ще продължим с приемането на млади и компетентни хора и с развитие на мениджмънта на любителското творчество за създаване на качествен конкурентноспособен културен продукт и неговото презентирание.

Така Народно читалище „Развитие 1869”- Враца ще може да изпълнява своите по-широки и отговорни функции и ще стане онзи интелектуален посредник между населението и държавата в съвременните условия.

Изготвил:
Милена Ангелова
Секретар на НЧ „Развитие-1869“

Съгласувал!
Иванка Караиванова
Председател на НЧ „Развитие-1869“